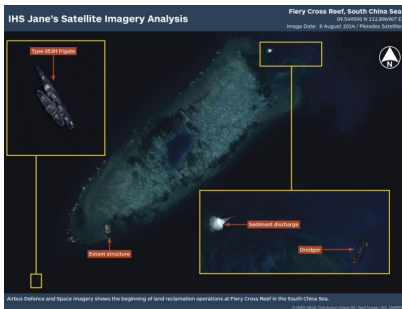

Các dò án còi tào đòo và xây dòng quy mô lòn và chò a có tiò n lò cò a Trung Quòc tòi quò n đòo Trò òng Sa khi hoàn tòt sò ònh hò òng nghiêm trò ng đò i vò i tranh chò p giò a các bên và cònh tranh giò a các cò òng quò c ò Biò n òng.

Gò n đây báo chí quòc tò đã đò a tin ròt rò ng ròi vò viò c Trung Quòc đang tiò n hành các dò án còi tào đòt trên sáu trong sò bò y thò c thò mà nò òc này chiò m đò ng ò quò n đòo Trò òng Sa, nhò m biò n các đò o đá và bãi chìm này thành các đò o lòn vò i đò òng bò ng, cò ng tàu và các cò sò quân sò và dân sò khác. Khi các công trìn h này hoàn tòt, chò riêng óá Chò Thò p sò [có diò n tích ít nhòt hai cây sò vuò ng](#) – bò ng diò n tích cò a tòt cò các đò o khác ò quò n đòo Trò òng Sa cò ng lòi.

Các quan chò c và hò c giò Trung Quòc đã đò a ra nhiò u lý do đò biò n minh cho bò òc

đi chiến lược của Trung Quốc, bao gồm nhu cầu nâng cao năng lực tìm kiếm cứu nạn ở Biển Đông, cải thiện đội ngũ kỹ sư và làm việc của các công dân Trung Quốc trên các thực thể đó và nhu cầu thiết lập mặt trận cho [hệ thống radar và tình báo](#)

Trung Quốc. Các biển của Trung Quốc cũng đã nhiều lần phản nản tại các hội thảo, hội nghị quốc tế rằng không công bằng khi chia sẻ dữ liệu trích vào Trung Quốc trong khi các bên yêu sách khác ở Biển Đông đã thực hiện các hoạt động cải tạo đất, Trung Quốc là bên yêu sách cuối cùng xây dựng đường băng ở đó.

Bất kỳ lý do là gì, các dự án cải tạo quy mô lớn và chia sẻ tài nguyên Trung Quốc khi hoàn tất sẽ ảnh hưởng nghiêm trọng đến vị thế tranh chấp giữa các bên và ảnh hưởng giữa các cường quốc ở Biển Đông.

Các đội tàu cá của Trung Quốc, vốn đã được hưởng [sự ủng hộ về tài chính, kỹ thuật và hành chính](#) của chính quyền trung ương và địa phương, có thể sẽ dùng các cơ sở tiện ích trên các hòn đảo được mở rộng này để tăng thời gian và mở rộng phạm vi của các hoạt động đánh bắt. Điều này sẽ thêm mối lo ngại cho cộng đồng và tạo ra đội ngũ khi các đội tàu cá của Trung Quốc xâm nhập vào vùng được quản lý bởi các bên khác như Việt Nam, Philippines, Malaysia, Brunei, và Indonesia và va chạm với lực lượng tàu cá và chấp pháp của các quốc gia trên.

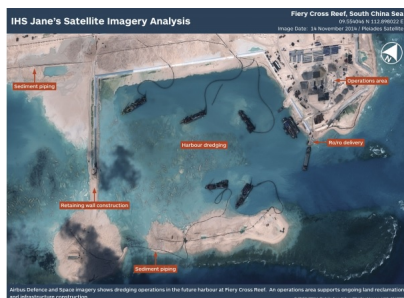
Các hòn đảo được mở rộng với đường băng và cảng biển có thể sẽ cung cấp năng lực uy hiếp của Trung Quốc, cho phép Trung Quốc triển khai nhanh chóng và hùng hậu các tàu và máy bay quân sự, bán quân sự và gia dân sự đến khu vực phía nam và trung tâm Biển Đông trong trường hợp xảy ra xung đột với các bên yêu sách khác.

[Tờ chí Thông tin Tình báo Quốc phòng Jane's Defence Weekly](#) cho rằng các công sự của Trung Quốc trên các hòn đảo được cải tạo này “được xây dựng với chi phí đắt đỏ nhằm ép buộc các bên yêu sách khác phải từ bỏ yêu sách chủ quyền và sự kiểm soát của mình trên các đảo ở Trường Sa.” Không có khả năng các bên khác từ bỏ yêu sách chủ quyền và sự kiểm soát của mình trên các đảo hiện nay ở Trường Sa, tuy nhiên những công sự đó sẽ tăng cường khả năng của Trung Quốc trong việc phong tỏa các tuyến đường tiếp tế của Việt Nam, Philippines đến các đảo và đá mà họ đang kiểm soát ở Trường Sa. Nếu lực của Trung Quốc trong việc bao vây các tuyến đường tiếp tế của Trung Quốc ở

[bãi cạn Cồn Mây \(Second Thomas Shoal\)](#)

trong nửa đầu năm 2014 đã minh chứng cho điều này.

Nhìn từ góc độ lợi ích quan hệ, việc sử dụng các đảo lớn với các công sự quân sự và dân sự hiện đại có thể đáp ứng tất cả các nhu cầu của Trung Quốc sẽ khiến cho nước này giảm đáng kể mức độ tin cậy của các đảo do các bên khác kiểm soát.

Khác với sự hiện diện của các bên yêu sách khác ở Trường Sa, với mục tiêu chính là chứng minh sự quản lý hiệu quả các đảo do họ kiểm soát bằng cách xây dựng các đường băng có thể hỗ trợ cho việc tiếp tế các đảo, sự hiện diện càng tăng với một quân sự của Trung Quốc là nhằm đẩy mạnh khả năng triển khai sức mạnh, nếu không muốn nói là làm chủ ở Biển Đông. [Mảng lãnh thổ các cồn cát quân sự của Trung Quốc](#)

ở Biển Đông, nơi liên tục có Tam Á ở đảo Hôi Nam, đảo Phú Lâm thuộc quần đảo Hoàng Sa ở phía tây, với các “hàng không mẫu hạm không thể đánh chìm” ở Đá Chồng, Đá Gạc Ma, Đá Châu Viên và Đá Gaven thuộc quần đảo Trường Sa ở vùng trung tâm và phía nam Biển Đông, và với các cồn cát tiềm năng ở Bãi Vành Khăn và Bãi cạn Scarborough ở phía đông sẽ tăng cường khả năng của Trung Quốc trong việc thực thi vùng nhận dạng phòng không (ADIZ) ở Biển Đông (khi được thiết lập). Liên hoàn cồn cát này cũng sẽ gia tăng năng lực của Trung Quốc trong các hoạt động: quy hoạch các hoạt động quân

sở của Mỹ trên biển và trên không; sự tàn ngấm của Mỹ; và lần đầu tiên [đặt nòng Úc trong tầm ngắm của máy bay ném bom chiến lược của Trung Quốc](#); kiểm soát hay ít nhất là giới tính hiện rõ về khả năng phong tỏa các tuyến đường cung cấp năng lượng trọng yếu từ Trung Đông đến Nhật Bản, Hàn Quốc và Đài Loan.

Tại góc độ luật pháp quốc tế, [các nhà bình luận đã chỉ ra](#) rằng các hoạt động cội tào đọt của Trung Quốc đã vi phạm luật pháp quốc tế, nhất là các điều khoản yêu cầu tất cả các bên phải kiểm soát và không tiến hành các hoạt động đơn phương có thể làm thay đổi vĩnh viễn nguyên trạng liên quan đến các khu vực tranh chấp. Các hoạt động này vết và xây dựng của Trung Quốc đang [làm tổn hại đến hệ sinh thái san hô ở quần đảo Trường Sa](#), điều này cho thấy Trung Quốc không hề coi trọng “nghĩa vụ hợp tác” với các quốc gia có thể bị ảnh hưởng về môi trường. Không những thế, các hoạt động này trái với Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) ký giữa Trung Quốc và ASEAN năm 2002, kêu gọi tất cả các bên kiểm soát thực hiện các hoạt động có thể làm phức tạp hay leo thang tranh chấp. Bằng việc đưa các quốc gia vào “tình thế đã rồi” trong quá trình [đàm phán với một Bộ Quy tắc Ứng xử \(COC\) giữa ASEAN và Trung Quốc](#) trên Biển Đông – một trong những mục đích chính là nhằm duy trì nguyên trạng, Trung Quốc đang dập tan bất kỳ hy vọng mong manh nào về một vấn đề kiểm soát có ý nghĩa giúp quản lý vùng biển đầy căng thẳng này.

Cho đến nay, chỉ có ba quốc gia - [Việt Nam](#), [Philippines](#) và [Mỹ](#) - phản đối các hoạt động cội tào đọt của Trung Quốc nhưng rõ ràng các phản đối ngoại giao thôi không tác động gì nhiều đến ý chí và tính toán của Trung Quốc. Một quan chức của Bộ Ngoại giao Trung Quốc đã từng từng [tuyên bố](#) Trung Quốc có thể thực hiện bất kỳ hoạt động xây dựng nào trên những đảo, đá thuộc “chủ quyền” của họ.

Xét đến những lợi ích đang bị đe dọa và một số lượng lớn các chế độ bị ảnh hưởng bởi hoạt động này, tất cả các nước ven biển và các bên liên quan cần nhanh chóng phối hợp hành động để ngăn chặn vùng biển chung này trở thành chiến trường riêng biệt, tránh khi mọi chuyện trở nên quá muộn màng.

Trên Trường Thủy

TS. Trần Trọng Thủy là Giám đốc Quỹ Học trình Nghiên cứu Biển Đông. Bà là người viết các chương trình đầu tiên trên trang [**Asia Maritime Transparency Initiative**](#).

Kim Minh (dịch)